

ที่ กษ ๐๓๐๗/๑๕๖๖

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม.
๑๐๒๐๐

๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งขวา
เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. สำเนาประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๓ และ
สำเนาประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๐

๓. สำเนากฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการ
ชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

๔. สำเนาประกาศกระทรวงมหาดไทย ฉบับลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๔๐ และสำเนาประกาศ
กระทรวงมหาดไทย ฉบับลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๓

๕. เอกสารประกอบการพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรี (ประกอบด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด
บันทึกหลักการและเหตุผล ร่างกฎกระทรวง และแผนที่ท้ายร่างกฎกระทรวง) จำนวน ๑๒๐ ชุด

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขต
โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งขวา เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. มาเพื่อ
คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา
ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งเป็นไปตามมาตรา ๘ (๑)
แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการ
ชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) กำกับการบริหาร
ราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ด้วยกรมชลประทานรายงานว่ามีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานนอกภาคเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น
ในการนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานอย่างเต็มที่ และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
 อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน และเป็นการรองรับการขออนุญาตใช้น้ำ
จากภาคอุตสาหกรรม การประปา และภาคธุรกิจอื่นที่จะมีขึ้นในอนาคตสมควรกำหนดทางน้ำชลประทาน ซึ่งได้มี
ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๓ และประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ฉบับลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๐ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทานแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ เป็นทางน้ำชลประทาน

ที่จะเรียก...

ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานโดยออกเป็นกฎกระทรวง ทั้งนี้ ตามความในมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงขอเสนอร่างกฎกระทรวง จำนวน ๑ ฉบับ ดังนี้

ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งขวา เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (๑. คลองซอย ๑๙ ซ้าย ของคลองส่งน้ำสายใหญ่ ๑ ขวา จากกิโลเมตรที่ ๐.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลวังมะนาว อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ถึงกิโลเมตรที่ ๑๐.๐๕๑ ในท้องที่ ตำบลวันดาว อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี และ ๒. คลองซอย ๑๙ ซ้าย ของคลองส่งน้ำสายใหญ่ ๑ ขวา ของแม่น้ำแม่กลอง จากกิโลเมตรที่ ๑๐.๐๕๑ ในท้องที่ตำบลวันดาว อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ถึงกิโลเมตรที่ ๑๑.๙๐๘ ในท้องที่ ตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม)

ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

เนื่องจากการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเพื่อกิจการโรงงาน การประปาหรือกิจการอื่นที่มีใช้ การเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณของน้ำในแหล่งเก็บกักมีปริมาณลดลง การเก็บค่าชลประทานจะเป็นการแก้ปัญหาการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้โดยต้องแสดงแผนที่แนวเขตให้ชัดเจน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ เป็นการเสนอร่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

๒.๒ เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เมื่อดำเนินการได้รวดเร็ว จะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนองนโยบายของรัฐในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัดและถูกวิธี

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ข้อเท็จจริง

- การกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน ทำให้เกิดประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน ซึ่งการเรียกเก็บค่าชลประทานนั้นจะเป็นผลดีต่อการเงินและงบประมาณ โดยเงินที่เก็บได้จากผู้ใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเมื่อกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชลประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้น้อยลง

- โดยที่การใช้น้ำนอกภาคเกษตรกรรมจากทางน้ำชลประทาน จะต้องมีการติดตั้งมาตรวัดน้ำ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่มีประกาศกระทรวง เกษตรและสหกรณ์กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทานตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) กำหนดอัตราค่าชลประทานและหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

สำหรับปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำชลประทาน ปริมาณการใช้น้ำและพื้นที่ได้รับประโยชน์ มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

- ทางน้ำชลประทานคลองซอย ๑๙ ซ้าย ของคลองส่งน้ำสายใหญ่ ๑ ขวา มีปริมาณน้ำไหล ผ่านทางน้ำประมาณ ๔๖,๖๕๖,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมีการประปาส่วนภูมิภาคสาขาปากท่อ ขอใช้น้ำ ประมาณ ๔,๓๗๒,๙๙๒ ลูกบาศก์เมตรต่อปี และมีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรประมาณ ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๒๕,๐๐๐ ไร่

- ทางน้ำชลประทานคลองซอย ๑๙ ซ้าย ของคลองส่งน้ำสายใหญ่ ๑ ขวา ของแม่น้ำแม่กลอง มีปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำประมาณ ๔๖,๖๕๖,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันไม่มีสำนักงานประปาหรือ โรงงานอุตสาหกรรมขออนุญาตใช้น้ำ แต่คาดว่าจะมีผู้ใช้น้ำในอนาคต และมีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและ การเกษตรประมาณ ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๒๕,๐๐๐ ไร่

- จากปริมาณการใช้น้ำในทางน้ำชลประทานแห่งนี้ ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำในทางน้ำชลประทาน ซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่ขออนุญาตใช้น้ำในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ การชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๘ (๑)

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ มาตรา ๔๒

- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

อนึ่ง ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๓ เรื่อง กำหนดทางน้ำชลประทานตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๐ กำหนดขอบเขต ของทางน้ำชลประทานคลองซอย ๑๙ ซ้าย ของคลองส่งน้ำสายใหญ่ ๑ ขวา จุดสิ้นสุดกิโลเมตรที่ ๑๐.๐๕๑ เดิมอยู่ในเขต ท้องที่ตำบลวังมะนาว อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ต่อมาได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดเขตตำบล ในท้องที่อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ฉบับลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๔๐ ส่งผลให้ทางน้ำชลประทานคลองซอย ๑๙ ซ้าย ของคลองส่งน้ำสายใหญ่ ๑ ขวา จุดสิ้นสุดกิโลเมตรที่ ๑๐.๐๕๑ มีขอบเขตอยู่ในเขตท้องที่ตำบลวันดาว อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี และประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๐ เรื่อง กำหนดทางน้ำชลประทาน ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๐ กำหนดขอบเขตของทางน้ำชลประทานคลองซอย ๑๙ ซ้าย

ของคลองส่งน้ำสายใหญ่ ๑ ขวา ของแม่น้ำแม่กลอง จุดเริ่มต้นกิโลเมตรที่ ๑๐.๐๕๑ เดิมอยู่ในเขตท้องที่ตำบลปากท่อ อำเภopakท่อ จังหวัดราชบุรี และจุดสิ้นสุดกิโลเมตรที่ ๑๑.๙๐๘ เดิมอยู่ในเขตท้องที่ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ต่อมาได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดเขตตำบลในท้องที่อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ฉบับลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๔๐ และประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดเขตตำบลในท้องที่อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ฉบับลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๓ ส่งผลให้ทางน้ำชลประทานคลองซอย ๑๙ ซ้าย ของคลองส่งน้ำสายใหญ่ ๑ ขวา ของแม่น้ำแม่กลอง จุดเริ่มต้นกิโลเมตรที่ ๑๐.๐๕๑ มีขอบเขตอยู่ในเขตท้องที่ตำบลวันดาว อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี และจุดสิ้นสุดกิโลเมตรที่ ๑๑.๙๐๘ มีขอบเขตอยู่ในเขตท้องที่ตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งไม่ทำให้ขอบเขตของทางน้ำชลประทานดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว จึงขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งขวา เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. จำนวน ๑ ฉบับ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติหลักการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

สำนักกฎหมายและที่ดิน

โทร. โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๒๖๒๖